

Nr. 290

Cena abonamentu:
 w Łodzi
 Kwartalnie Mk. 945.
 Miesięcznie „ 315.
 za roznośnienie
 35 mk. miesięcznie.
 Z przes. poczt.
 Kwartalnie Mk. 1100.
 Miesięcznie „ 365.
 poza Łódź, ogł. mk. 10
 w Ameryce:
 1/2 dolara miesięcznie.
 Konto Pocztowej Kasy
 Oszczędności 60,594.
 Należność pocztowa
 opłacona ryczałtem.

**BODUJMY
 OJCZYZNĘ
 zgodą i pracą!**

KALENDARZYK

16	N. Martyna
17	P. Wiktora
18	W. Łukasza
19	S. Jana K.
20	C. Wasy Marty
21	P. Grzegorz
22	S. Kordana, Aledit

REDAKCJA

**w ŁODZI
 Al. Kościuszki 44
 TELEFON 22**

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Sobota dnia 22. października 1921 roku.

Z Warszawy ogłoszenia do Rozwoju przyjmują wyłącznie „Redakcja Polska Jasna 10.
 Za terminowe wychodzenie ogłoszeń redakcyjnych administracja nie odpowiada.

Wiadomości polityczne.

(wp) W odpowiedzi na depeszę szefa sztabu generalnego polskiego do szefa sztabu armii fińskiej gen. Enekote, nadszedł do szefa sztabu gen. Sikorskiego telegram z wyrazami podziękowania oraz z wyrazami podziękowania za przyjęcie serdeczne jakie zgotowano w Polsce przedstawicielom armii fińskiej.

(wp) Komisja spraw zagranicznych pod przew. dr. Stanisława Grabskiego odbyła zebranie na którym minister Skirmunt przedstawił na zasadzie depeszy posła w Paryżu hr. Zamoyńskiego decyzję górnośląską, zawarł w nocie Brianda i streszczenie rekomendacji Rady Ligi narodów, dotyczącej zastrzeżeń gospodarczych.

Dyskusję odroczone do chwili nadejścia całkowitej noty.

W sprawie rokowań rosyjsko-rumuńskich, toczących się w Warszawie, Agencja Radio-Orient dowiaduje się z kompetentnego źródła, że według wszelkich dotychczasowych oznak rokowania doprowadzą do zawarcia układu.

Z Sejmu

WARSZAWA 21 10 (PAT) Posiedzenie 256. Obradowano nad ustawą o zarobkowym pośrednictwie pracy.

W głosowaniu nad poszczególnymi artykułami i poprawkami przyjęto popr. do art. 5., przyjęto również poprawkę ks. Lutosławskiego do art. 10. Inne art. przyjęto bez zmiany, poczem przyjęto całą ustawę w 3 czytaniu.

Pos. Tarnowski referował sprawę objęcia przez rząd muzeum w Rapperswyli wnioski komisji zmierzają do tego, aby zbiory muzealne i biblioteczne były przewiezione do kraju zamek zaś, w którym zbiory się mieczą, a do którego posiadać jeszcze będzie muzeum do roku 1970, Komisja proponuje, użyć np. urzędzenie wystawy tych rzeczy, któreby świadczyły o dzisiejszej żywotności narodu i państwa polskiego.

Dalej Komisja proponuje, aby serce Kościuszki z Rapperswyli przeniesić do katedry wawelskiej oraz, aby wyrazić podziękowanie szlachetnemu narodowi szwajcarskiemu i za udzielenie gościnności muzeum oraz twórcom i opiekunom i pracownikom tego muzeum. Wniosek komisji przyjęto.

Następne posiedzenie w środę 26 b.m. Jednym z punktów porządku dziennego jest wniosek o uznanie działalności komunistycznych za zbrodnię zdrady stanu. (Czas bo też najwyższy! P. R.)

Niniejszym podajemy do wiadomości, że powierzyliśmy reprezentację Instytutu naszej na Łódź, Tomaszów Pabjanice, Łask, Zduńską Wolę, Sieradz Zgierz, Ozorków, Łęczyce i okolice.

Domowi Ekspedycyjno — Handlowemu

Adam Zadrożny, Łódź, Piotrkowska 102

do którego prosimy się zwracać za wszelkimi zleceniami.

Bank Rumuński — Handlowy

Kwilecki Potocki i S-ka

Towarzystwo Akcyjne w Poznaniu

Oddział Warszawski

Na zasadzie powyższego zawiadomienia polecamy w ładunkach wagonowych

Makę żytnią i pszenną od 50 — 70 %, wszelkie kłose, zboża kłose, wszelkie olejki, oleje: rzepakowy i lniany; makuchy: rzepakowe i lniane; drożdże, ostryż, żytnie i jęczmień, krochmal ziemniaczany, denaturacja, wełna, t. p.

Dom Ekspedycyjno — Handlowy

Adam Zadrożny

Łódź, Piotrkowska 102

Adr. telegr. „Zagóra“ telefon 476.

KOKS

w każdej ilości poleca ze składu

DOM HANDLOWO-PRZEMYSŁOWY

Mittelstaedt i Kulagowski

Łódź, Przejazd 42/44.

2728 B

TORF

pomorski, prasowany, wagonowy i ze składu polecają

Konstanty Kawecki i S-ka

Łódź Przejazd 21. 64 P

Po ogłoszeniu decyzji.

BYTOM Z Wrocławia donoszą. W ocenie kiwanu przejęcia przez Polskę przydzielonych jej obszarów górnośląskich rozpoczęła się ucieczka mieszkańców szczególnie w Hucie Królewskiej i Katowicach do Wrocławia gdzie przybyły liczne rodziny uchodźców niemieckich.

ZŁOWRÓZBNI PROROCY.

BERLIN 21 10 „Deutsche Zeitung“ pisze

że oddanie części G. Śląska Polsce nie wyratuje Polski z rozkładu w jakim się znajduje, raczej skłoni Polskę do imperialistycznej polityki ekspansji.

BYTOM Komisja koalicyjna wydała oświadczenie do wszystkich urzędników policyjnych że posterunków nie wolno im opuszczać.

BERLIN W.B.K. W prywatnym obrocie notowano markę polską 4.50

Wirth nie ustępuje.

BERLIN 21 10 Z kół parlamentarnych donoszą: obecnie zarówno partie centrum jak demokracje oraz socjaliści zaniechali domagania się dymisji gabinetu. Partie te wypowiedziały się za tym aby zaważać Wirtha do dalszego pozostawania na swym stanowisku. Z tego też powodu zapowiedzianej przez

kanclerza dymisji z powodu sprawy górnośląskiej spodziewać się nie należy.

BERLIN 21 10 (PAT) Frakcja socjaldemokratyczna Reichstagu oświadczyła się przeciwko dymisji gabinetu.

BURZA.

—0—

Stoimy w przededniu ważnych wypadków dziejowych w wewnętrznym życiu Polski, w przededniu starcia dwóch pojętych oślamów naszego społeczeństwa

Z jednej strony wystąpią tu czynniki narodowe, czujące i myślące po polsku, zwolennicy ładu, pracy, stróże prawa, ludzie nauki i inteligencja.

Obóz to stosunkowo nieliczny ale niezwykle niebezpieczny dla przeciwnika, z racji wysokiej wartości intelektu i doskonałego zrozumienia dobra i wspólnego celu.

Z drugiej strony występują do walki nieprzeliczone tłumy analfabetów, ciemnych zbiorowisk, lewicowych partii, neutralnych krajowców krajowych litwaków ciągnących nas na tym samym pasku, który nie tak dawno zadusił Rosję...

Dalsze istnienie takiego stanu rzeczy jest nie do pomyślenia. Z jednej strony wszystkie żywioły lepsze inteligentniejsze pchają nawet państwową na nowe tory postępu i rozwoju z drugiej różne pseudo demokratyczne warcholstwa i nieusławomionych nas i psychopatycznych ch poczynan. spychają państwo w gnojówkę udową i czerwone odmety bolszewickiej anarchii.

W ostatnich miesiącach, dzięki uroczystemu przyjazdowi Karachana oraz mniej uroczystemu tajemnemu przeswarcowaniu ironniejszych ryb po żydowsku, nadziejących obficie brylantami i proklamacjami dla naszych Wojtków, położenie niezmiernie się zaostriżyło.

Komuniści, początko słabi, wykarmili się i ogorzeli przy piersiach P. P. S.-u poczem postąpił z wspomnianym dobroczyńcą jak przysłowiona żmija, wprowadzając jad antagonizmu wśród własnej partii.

Jako zasługę PPS poczytać należy tą walkę z rozsądną ją komunizmem, na lepkiego biorą się na najniższym szczeblu moralności i najciemniejsze elementy miejskie. Walka, jaka się jeszcze teraz toczy w łonie partii jest bardzo ciężka i zdaje się nie ulegać najmniejszej wątpliwości, iż te pierwsze szacne padną — jeżeli to już się nie stało.

Staje teraz oko w oko z czarną zarazą

najlepsza najmocniejsza narodowa część społeczeństwa — sie ery zwycięży?

O óż jak wspomnieliśmy obóz t. zw. „postępowy“ składa się z mas ciemnego ładu kilkunastu historycznych idejowców i całej falangi płatnych agentów i akensów sąsiada kryminalisty, pracujących za judaszowe srebrniki nad rozpętnaniem u nas nowej plagi egipskiej, tak zachęcająca przedstawionej przez Marksa i Enzla.

Dzisiaj nie czas na wachanie. Dzisiaj należy każdemu jasno sobie uświadomić, iż stan wojenny z Rosją skonczył się jedynie na papierze ryskln, ale w rzeczywistości akcja bolszewicka i inna tylko przybrała postać.

Dzisiaj musimy walczyć już nie z wrogią armią co było łatwiejsze — ale z rodzonem-bracmi, którzy dzięki kurzej logice swych ludowych mózgów pchają państwo do przepaści.

Całe to stado bezmyślnie lecących w czerwony ogień baranów należy zatrzymać, chociaż by siłą narzucić im swoją wolę i poprowadzić ich drogą rozumu i prawa.

Tą jedną drogą, która ułatwi nam zwycięstwo jest ustawa wyborcza.

Ustawa wyborcza musi odsunąć od głosowania analfabetów oraz tych co polskim językiem nie władają wogóle.

Z jakiej racji jakiś litwok czy inny wschoźni barbarzyńca ma decydować o losach naszego kraju?

A dalej ludzie z wykształceniem muszą mieć więcej, jak jeden głos przy wyborach i wogóle ze względu na stan umysłowości szerszych warstw ludności byłby bardzo wskazany system urłah.

Pierwszym naszym uderzeniem powinna być reforma wyborów i odsunięcie od rządów tych, którzy nie mogą rozróżnić A od B, a mają aspirację na ministrów oraz patentowanych dobroczyńców ludu.

Walka się rozpoczyna, i pamiętajmy że najlepszym odparowaniem ciosu jest samemu uderzyć.

P. Michalski już walkę rozpoczął kto może niech mu spieszy na pomoc i uderza tam gdzie go los postawił, niech walczy tam gdzie, go rzuciło przeznaczenie, w obronie świetlanej przyszłości naszej Ojczyzny.

A. S.

O określenie pozycji oficerów polskiego

—0—

Komisja wojskowa omawiała na onegdajszym posiedzeniu projekt ustawy o obowiązkach i prawach oficerów wojsk polskich. Referent pos. Anusz przedstawił myśli wytyczne projektu i uzasadniał nagłą konieczność jaknajspieszniejszego uregulowania tej doniosłej dla rozwoju armii sprawy. Potrzebne jest zwłaszcza wyraźne określenie pozycji, którą stanowi uposażenie oficera, uwzględnienie zasadniczo możliwie wysokiego najzupełniej wystarczającego uposażenia oficera, wreszcie ograniczenie udziału oficerów w handlu i przemyśle.

Pos. Lieberman, przedstawił wniosek wzywający rząd do przedłożenia Sejmowi projektu zasadniczej ustawy o służbie wojskowej i organizacji całokształtu armii. Wniosek domaga się, aby aż do przedłożenia obu tych projektów zawiesić obrady komisji nad projektem ustawy o obowiązkach i prawach oficerów wojsk polskich.

W głosowaniu przyjęto pierwszą część wniosku pos. dr. Liebermana z poprawką pos. ks. Nowakowskiego domagającą się od rządu przedłożenia również projektu ustawy o organizacji naczelnych władz wojskowych.

Druga część wniosku pos. dr. Liebermana o odroczeniu rozpraw szczegółowych nie uzyskała większości.

MADRA ODPRAWA.

W kołach spekulantów giełdowych powstały nowe nadzieje związane z tem, że Rząd Polski będzie potrzebował dużo marek niemieckich na objęcie zarządu G. Śląska. Otóż p. Michalski oświadczył wczoraj w Komisji Skarbowo — Budżetowej, że Rząd Polski ma już zapewnione środki pieniężne w markach niemieckich na pokrycie bieżących potrzeb, związanych z objęciem administracji przyznanej nam części Górnego Śląska. Wobec tego nadzieje spekulantów, liczących na duże zapotrzebowanie tej waluty, zawiodą.

SPRAWA WALKI Z LICHWĄ.

Komisja aprowizacyjna wysłuchała referatu kierownika Min. aprowizacji, p. Stołhańskiego, naczelnika urzędu Walki z Lichwą, dr. Ptasia o zwalczaniu lichwy. Po dyskusji postanowiono rozpatrywać sprawę walki z lichwą i drożyzną na wspólnym zebraniu z komisją prawniczą.

p. Gdyk sformułował w tej mierze wniosek o utrzymanie urzędu walki z lichwą przy Radzie ministrów.

Mumja.

(Dokończenie).

Javolowi i Odolowi promieniały, szczęściem opasłe policzki.

—Mumja Toffara — mówił profesor dalej jest mianowicie pomnikiem niezwykłego a zarazem najokrutniejszego zwyczaju, jaki znają dzieje świata. Tak, jak w starożytnych Indiach weszło w zwyczaj, że wdowa żywcem wstępowała w ogień stosu po śmierci męża, tak znów uchodziło w Egipcie za objaw najwyższej małżeńskiej wierności, jeżeli małżonka szła za zwłokami zmarłego męża do grobowca i tam kazała się żywcem zabalsamować. Proszę sobie pomyśleć, że tylko ciała faraonów i najznakomitszych były balsamowane, pomyśleć dalej, że ten niebywały dowód wierności małżeńskiej, był dobrowolny, że przeto tylko bardzo niewiele kobiet na to się decydowało, a wtedy dopiero poznajemy, jaką niebywała rzadkością jest mumja Tofara. Ośmielam się twierdzić że przez

wszystkie starożytności, jedynie

sześć razy obchodzona uroczystość Tofara. „Oblubienica Tofara“ jak ją nazywali staroegipscy poeci, udawała się w wspaniałym orszaku do podziemnego miasta, by swoje młode ciało poświęcić najokrutniejszemu balsamowaniu. Balsamujący postępowali z nią tak samo, jak ze zwłokami, z tą tylko różnicą, że zabiegi ich były bardzo powolne, gdyż szło o to, aby ciało jak najdłużej utrzymać przy życiu. Co do szczegółów, sposób tego balsamowania mało nam jest znany bo jedynie tylko z kilku bardzo niedokładnych zantowań u Heroda i Dohora. To jednak jest pewne, że oblubienica Tofara wśród niesłychanych męczarni, żywcem na mumię była przestaczana! Zaiste, małą zato zdobyła nagrodę: — jej mumja nie wysychała, pozostawała świeża, jak za życia i nie traciła nic ze swej najdelikatniejszej życiowej barwy. Przekonacie się państwo sami. Wydaje się, że ta piękna kobieta dopiero co usnęła.

Przy tych słowach podniósł profesor jedwabną osłonę.

—Ah — ach — ach —! zawołali widzowie — Oto leżała młoda kobieta na marmurowym stole, aż po piersi owinięta w delikatne lniane wstęgi. Płecy jednak, ramiona i głowa były odsłonięte, loki czarnych włosów igrały na jej skroniach. Delikatne naznoki drobnych raczek oróżwione były henna, na lewej, na trzecim palcu miała pierścien z skara

beuszem. Oczy miała zamknięte, długie rzęsy starannie przedłużone nóżkami much.

Razem z innymi przystąpiłem całkiem blisko, by lepiej zobaczyć —

Na miłość Bogal To przecież była Andzia! Krzyknąłem głośno lecz krzyk mój zagлуszyl gwar tłumu. Chciałem przemówić, ale język skołował mi z przerażenia, wlepiłem tylko oczy w leżącą.

Ta oblubienica Tofara, — słyszałem głos profesora — bez wątpienia nie jest Egipcjanką. Rysy jej twarzy stwierdzają niezbicie indogermańskie pochodzenie, przypuszczam, że była Greczynką. Tak więc nasz okaz podwójnie ciekawy. Wykazuje on bowiem ślady nie tylko egipskiej, ale i greckiej kultury nad jeziorem Tsad, w środkowej Afryce.

Krew waliła mi w skroniach młotami. Chwyciłem za poręcz krzesła, aby nie upaść. Wtem poczułem dotknięcie czyjejs reki na ramieniu.

Odwrociłem się i ujrzałem twarz wygoloną — a jednak — to był — na Bogal Franciszek Beckers!

Chwycił mnie pod ramie i wyprowadził z tłumu. Szedłem z nim prawie bezwolnie.

—Oddam pana sądowi — zasyczałem mu do ucha.

—Nie robi pan tego, bo to bezcelowe. Narazi pan tylko samego siebie na nieprzyjemności. Nikim nie jestem, absolutnie nikim!

Podział Górnego Śląska.

PARYŻ. 20.10. (PAT) Havas. Godz. 21.40. Tekst pisma wystosowanego dziś przez Brianda do ambasadora niemieckiego i ministra pełnomocnego polskiego w Paryżu jest następujący: Mam zaszczyt zakomunikować Panu załączony tekst decyzji powziętej 20. 10. przez konferencję ambasadorów, działającą w imieniu i na podstawie specjalnego mandatu Królestwa Anglii, Francji, Włoch i Japonji, które razem ze Stanami Zjednoczonymi, zastosowując traktat pokojowy, znalazły rozwiązanie, zgodne z życzeniem ludności, wyrażonym gminami w czasie plebiscytu i uwzględniając położenie geograficzne oraz ekonomiczne miejscowości.

Otóż powyższe mocarstwa, po zasięgnięciu opinii Rady Ligi Narodów, zdecydowały się na podział okręgu przemysłowego G. Śląska wobec geograficznego rozmieszczenia ludności oraz faktu, że etnicznie ludność jest mieszana. Następnym jakiegokolwiek podziału tego okręgu, musiała być konieczność pozostawienia po obu stronach linii granicznej dosyć znacznych mniejszości narodowych oraz rozdzielenia bardzo ważnych interesów.

W tych warunkach powzięta decyzja zawiera zarządzenia, mające na celu zagwarantowanie w interesie ogólnym ciągłości życia ekonomicznego G. Śląska oraz ochronę mniejszości narodowych.

Rządy niemiecki i polski powinny zresztą zdawać sobie jasno sprawę z tego, że mocarstwa sprzymierzone uważają, że decyzja stanowi całość i że są one stanowczo zdecydowane przestrzegać zastosowania się do poszczególnych części tej całości.

W razie gdyby zainteresowane rządy lub jeden z nich dla jakiegokolwiek powodów przyjęcia decyzji w całości lub częściowo odmówiły albo przez swe postępowanie dowodziły, że usiłują stawiać przeszkody lojalnemu jej wykonaniu, rządy państw sprzymierzonych uważałyby w interesie ogólnego pokoju za konieczne możliwe najszybsze ustalenie przewidzianego ustroju, zastrzegając sobie prawo powzięcia takich zarządzeń, jakie będą uważały za niezbędne dla zapewnienia jak najpomyślniejszego wyniku.

Anglia, Francja, Włochy i Japonja razem ze Stanami Zjednoczonymi, jako główne mocarstwa sprzymierzone i stowarzyszone, które podpisały traktat pokojowy, po zasięgnięciu opinii Rady Ligi narodów postanawiają:

1) Granica między Niemcami a Polską w części G. Śląska, określonej w art. 88 traktatu pokojowego, podpisanego w Wersalu, określa się, jak następuje:

Choćbyś pan przeorał całą ziemię, nie znajdziesz pan nigdzie Franciszka Beckersa. — Tak zdaje się nazywałem się przy Winterstrasse?

Zaśmiał się, a twarz jego nabrała wstępnego wyrazu. Nie mogłem nań patrzeć, odwróciłem głowę i wpatrzyłem się w podłogę.

— Prócz tego — mówił mi do ucha — czy tak nie jest lepiej? Wszak pan jesteś poeta, — czy pańska mała przyjaciółka nie jest miłsza w wiecznej piękności, aniżeli gdyby była pożarta przez robactwo na berlińskim cmentarzu?

— Szatanie! — wykrztusiłem. — Psiel! Usłyszałem lekkie kroki i spojrzałem. Dostrzegłem, jak Franciszek Beckers cicho wymknął się przez jedne drzwi z sali.

Profesor skończył wykład — słychać było huczne oklaski. Gratulowano mu i ścisłano mu rękę, podobnie, jak i pańom cesarskim radcom. Tłum począł się rozchodzić. — Niepostrzeżenie zbliżyłem się do martwej. Wyjąłem z bileterki medaljonik z fotografią jej matki i złożywszy na jej piersi delikatnie wsunąłem pod klaną wstęgę. Potem pochyliłem się i pocałowałem ją lekko między oczy.

— Do widzenia, droga przyjaciółko!

KONIEC.

Linja graniczna iść będzie wzdłuż rzeki Odry od miejsca, w którym rzeka ta wkracza na terytorjum G. Śląska aż do Nieboczowów i idzie w kierunku północno-wschodnim, pozostawiając na terytorjum Polski gminy: Grzezie, Kobyle, Raszczyce, Adamowice, Bogudzice, Lisv, Szumina, Chonowice, Wolenczyce, Dolna—Wileza, Krywa, Knurów, Geraikowice, Trzyszwice, Makoszowa, Konczyce, Pawłowo, Ruda, Orzechów, Chrobaczów, Łagiewniki, na terytorjum zaś niemieckim pozostawiając gminy: Ostrów

a dalej Markowice, Babice, Górki, Stodoły, Dolna Wieś, Wielary, Nieborowicka Kuźnia, Nieborowice, Szywał, Ligota Zabrzecka, Sośnica, Maciejów, Zabrze, Biskupice i Bobrek Szopiecki. Stąd przechodzi pomiędzy Nosbarkiem, który przypada Niemcom i Grzezinami, które przypada Polsce, poczem granica przybiera kierunek północno-zachodni, pozostawiając na terytorjum niemieckim miejscowości: Karb, Miechowice, Stokarzewice, Kolonia Biskupska, Górnik, (Friedrichs Wille) Stakowice, Laryszów, Miedary, Hanuszak, Netzdorf, Tworok, Koty, Poremba, Kielca, Zawodnik, Pluder, (Petersoff) Małe Łagiewniki, Skrzydłów, Gwozdziary, Dzielna, Ciasna, Sorówki, zaś po stronie polskiej Szarlej, Radzionków, Sucha Góra, Nowe i Stare Reoki, Stare Paronowice, Rybna, Boruszowice, Nikolewska, Drużarnia, Grusiek, Pusta Kuźnica, Kokotek, Kosmidry, Pawonków, (Spiegelhoff) folwark Wielkie Łagiewniki, Gliwiec, Kochcice, Lisów.

Na północ od tej ostatniej miejscowości linja graniczna odpowiadać będzie dawniejszej granicy imperjum niemieckiego aż do tego miejsca, które w granicach odzyskanej linje ustalonej pomiędzy Niemcami i Polską.

Ustrój celny.

Granica celna odpowiadać będzie granicy politycznej. Ustawy i taryfy celne zostaną zastosowane z małymi wyjątkami, tak więc: surowe półsurówce, półfabrykaty, pochodzące z zakładów przemysłowych, jednej strefy plebiscytowej a mające być zużyte lub wyzyskane w zakładach przemysłowych drugiej strefy, będą w ciągu 6 miesięcy wolne od cła. Produkty pochodzące z miejsc, do których mają powrócić w tej lub innej formie, będą w ciągu lat 15 również wolne od cła, Produkty naturalne lub wytwory, pochodzące lub wyprodukowane na terytorjum plebiscytowym, przyznanym Polsce, będą wolne od cła w przeciągu lat 3 od daty notyfikacji granicy polsko-niemieckiej.

Zarządzenia ekonomiczne

Aby zapewnić ciągłość życia ekonomicznego na G. Śląsku po dokonaniu tego podziału, aby ograniczyć do minimum wszelkie trudności okresu przystosowywania się, zalecono następujące środki.

Koleje żelazne, należące do Towarzystw prywatnych, będą nadal administrowane w dotychczasowy sposób.

Do państwowych kolei niemieckich zastosowany będzie na przeciąg lat 15. system wspólnej eksploatacji. Taryfy zostaną ujednostajnione. Rozkład jazdy zostanie dostosowany do potrzeb przemysłu. Przystanki na granicy mają być możliwie najkrótsze.

System monetarny.

Marka niemiecka pozostanie jedyną jednostką monetarną legalną w sferze plebiscytowej w okresie, który nie może przekroczyć 15 lat. System ten zawsze może ulec zmianie o-iltownie do życzenia obydwóch rządów zainteresowanych.

Dyspozycje ogólne.

Przewidziano szereg zarządzeń, dotyczących ubezpieczeń społecznego, związków robotniczych oraz swobody ruchu na obu sferach plebiscy-

towych. Istniejące obecnie ustawodawstwo robotnicze pozostanie w mocy, aż do chwili zaprowadzenia przez Polskę na terytorjum plebiscytowym ustawodawstwa, które zastąpi obowiązujące tam dotychczas ustawodawstwo niemieckie.

Ochrona mniejszości narodowych

Każda osoba, zamieszkała w chwili ostatecznego podziału terytorjum plebiscytowego w polskiej części tego terytorjum, która odtąd będzie na rzecz Niemiec, nie roszcząc sobie jednak prawa do przesiedlenia się do Niemiec w ciągu 12 miesięcy od dnia przyjęcia opcji, będzie miała prawo zamieszkiwać terytorjum polskie, w ciągu lat 15. Każdy polak z urodzenia liczący z górą lat 18, zamieszkujący w chwili ostatecznego podziału terytorjum, przyznanego Niemcom, korzystać będzie z prawa opcji na rzecz Polski w ciągu 2 lat.

Każdy polak, za nieskaży w tym momencie w części G. Śląska przyznanej ostatecznie Niemcom, będzie miał prawo zamieszkiwać terytorjum niemieckie w przeciągu lat 15. Reguła ta stosować się będzie zarówno do polaków, jak i niemców.

Węgiel i kopalnie.

Polska zgodzi się, żeby w przeciągu 15 lat eksportowano do Niemiec produkty górnicze pochodzące z terytorjum polskiego strefy plebiscytowej. Co się tyczy węgla, to będą brane pod uwagę różne wnioski traktaty, decyzje i porozumienia międzynarodowe, jak również polsko-niemieckie, oraz okolice bezpośrednio zainteresowane w imporcie węgla górnośląskiego. Niemcy zobowiążą się również w przeciągu lat 15 eksportować do Polski swoje produkty górnicze.

Komunikacja pocztowa.

Taryfa pocztowo-telegraficzna i telefoniczna zostanie ustalona w markach niemieckich na przeciąg całego okresu, w którym stosowany będzie niemiecki system monetarny (tzn. na lat 15)

Komisja graniczna.

Komisja graniczna przewidziana w art. 88 traktatu wersalskiego wykreśli na miejscu granicę. Komisja ta rozpocznie natychmiast swe prace.

Rządy niemiecki i polski zawrą możliwie w najbliższym okresie czasu zgodnie z artykułem 92 ustęp ostatni, traktatu pokojowego, konwencję, mającą na celu sankcjonowanie następujących dyspozycji:

Dla czuwania nad wykonaniem powyższych zarządzeń zostaną utworzone. Mieszana komisja na G. Śląsku, złożona z 2 Niemców i 2 Polaków, pochodzących z G. Śląska, oraz jednego przewodniczącego innej narodowości, wyznaczonego przez Radę Ligi narodów.

2) Trybunał rozjemczy, mający za zadanie rozstrzygać wszystkie spory prywatnej jakiegoby mogły powstać z powodu zastosowania wyżej wymienionej konwencji. Trybunał ten będzie się składał z 1 arbitra, wyznaczonego przez rząd polski i jednego, wyznaczonego przez rząd niemiecki. Rada Ligi narodów zostanie zaproszona do wyznaczenia przewodniczącego tego trybunału. Wszelkie spory, wynikłe z zastosowania lub interpretacji konwencji, będą musiały być uregulowane w myśli stipulacji tej konwencji.

3) ustrój konwencyjny będzie omawiany przez plenipotentia niemieckiego i plenipotentia polskiego pod przewodnictwem osoby, wyznaczonej przez Radę Ligi narodów. Rządy niemiecki i polski proszą się o podanie do wiadomości głównym mocarstwom sprzymierzonym do 3 dni od zapadnięcia niniejszej decyzji nazwiska plenipotentia dla rokowań nad konwencją, dotyczącą kwestii ekonomicznych i ochrony mniejszości.

Projekt daniny państwowej.

szosci. Skoro jako plenipotenci zostają wyzasczeni, będzie rzeczą przewodniczącego zaprosić ich na konferencję do miastowa, która będzie miała za odpowiednią.

Niniejsza decyzja będzie oficjalnie zakomunikowana komisji plebiscytowej, która działa na polskiemu i niemieckiemu.

Podpisano. Hardingehof Panhurst, Jules Cambon, Bozin, Ischl.

Unioniści jeszcze protestują.

Z Wiednia dochodzą nas wieści, że na posiedzeniu Izby gmin angielskiej unioniści wnieśli do rządu interpelację, w której oświadczają się przeciwko podziałowi Górnego Śląska, a to ze względu, że ma ka niemiecka spała o 200 punktów, co może zachwiać ekonomicznem położeniem Niemiec.

W odpowiedzi rząd zaznaczył, że umowa w sprawie Górnego Śląska jest dla wszystkich członków ententy obowiązująca i rząd angielski nie życzy sobie wszczynać rozpraw w tej kwestji.

Koleje górnośląskie.

Z Cieszyna donoszą, że st. radca kolejowy Banaszkiewicz, dotychczasowy kierownik referatu kolejowego w Cieszynie, mianowany został delegatem rządu polskiego w Opolu, celem przeprowadzenia tam podziału kolei górnośląskich.

OPINIA PRASY FRANCUSKIEJ O DECYZJI RADY NAJWYŻSZEJ.

PARYŻ. 20. 10. (PAT) Dzienniki omawiając decyzję Rady Ambasadorów w sprawie G. Śląska stwierdzają, iż ujawniła ona dobrą wolę mocarstw sojuszniczych. Dzienniki dają przytem wyraz nadziei, że zarówno rząd polski jak i niemiecki przyjmą tę decyzję bez zastrzeżeń.

„Petit Parisien“ pisze, że oileby rządy polski i niemiecki nie zastosowały się do decyzji Rady ambasadorów wówczas wszelkie środki przymusowe okazałyby się zbyteczne.

Komisia skarbowo budżetowa pod przew. p. Osieckiego w obecności ministra skarbu dr. Michalskiego ukończyła na zebraniu dzisiejszym rozprawę ogólną nad projektem daniny.

Przemawiali p. Koliszer, który imieniem klubu pracy konstytucyjnej oświadczył, że zgadza się na podstawy projektu daniny, sądzi jednak że niektóre punkty będą musiały ulec zmianie. W tym względzie zwraca uwagę że produkcja rolna i przemysłowa, która jest daleka od przedwojennej wydajności musi być traktowana ostrożnie.

p. Średniawski (PSL): Wszyscy czują, że danina jest konieczna, uważa jednak, że powinien być także kapitał ruchomy pociągnięty do opodatkowania. Daninę trzeba tak przeprowadzić, aby nie potrzeba było jej powtarzać. Jest za zwiększeniem godzin pracy tam, gdzie nie jest ciężka.

p. Kowalczyk jest za uwolnieniem gospodarstw małych od daniny i utrzymuje, że przemysł i handel będący w ręku spółek akcyjnych jest za mało obciążony. Nierównomierne jest też obciążenie lokatorów.

p. Wróblewski jest za daniną. Jego zdaniem ustawa powinna przejść w Sejmie jednogłośnie.

p. Sokołowski uważa, że ulgi, przewidziane w ustawie, są dostateczne i zapewnienie minimum egzystencji jest niepotrzebne.

p. dr. Lowenstein jest za daniną pomimo niedokładności projektu. Należy wszystko uczynić, aby próba z daniną się udała. Mówca ma poważne wątpliwości czy jest możliwe wydobycie ze społeczeństwa 100 miliardów marek.

W końcu opowiada się za daniną od gotówki.

p. Kurczak (PSL) obawia się, aby komisja obywatelska, którym będzie przysługiwano prawo stosowania ulg, nie traktowała tego zbyt po sąsiedzku.

p. Pietrzyk (NPR) Projekt daniny nie może zadowolnić robotników, jednak Klub młody będzie za nim głosował. Oświadcza się przeciwko art. 4, projektu ustawy o środkach naprawy finansów. Nie rozumie uporu ze strony rolników, którym łatwiej płacić, jak robotnikom.

p. dr. Adam jest za pociągnięciem do daniny kapitału za pomocą wymiany biletów.

Minister dr. Michalski stwierdza z radością, że projekt ustawy potraktowano nietylko rzeczowo, ale i życzliwie. Oświadcza że wszelkie poprawki, mające na celu wyłączenie nierówności, o ile nie będą naruszały zasad, będzie chętnie uwzględniał. Prosi o szybkie załatwienie ustawy w komisji a następnie o jednogłośnie uchwałę Sejmu, co by miało wielkie znaczenie dla marki polskiej.

Niema zasadniczo nic przeciwko obłożeniu daniną kapitału ruchomego. Wątpi tylko, czy pozwoli na to względy techniczne.

Wierzy w poparcie społeczeństwa, czego ma już liczne dowody i oświadcza zarazem, że wbrew posadzeniom nie myśli służyć kapitałowi.

Na wniosek p. Lowensteina uchwalono: Komisja skarbowo budżetowa przechodzi do rozprawy szczegółowej nad projektem ustawy o daninie biorąc za podstawę przedstawienie rządowe. Komisja wybiera podkomisję i 10 członków, polecając im, aby w najbliższym czasie przedłożyli komisji swoje referaty.

Referat projektu poruszono p. Wierzbickiemu. Do podkomisji weszli posłowie: dr. Diamand, Chądzyński, p. Witos, Woźdaliński, Sokołowski, dr. Koliszer, Stapiński, Poniatowski, Wróblewski.

Na następnem zebraniu Komisji przedchodzą pod obrady projekt ustawy o środkach naprawy państwowej gospodarki finansowej.

Rada międzynarodowa biura pracy

GENEWA 20 | 10 (Pat) Rada administracyjna Międzynarodowego Biura Pracy od była posiedzenie, na którym poruszano ogólną działalność Biura. Zarejestrowano 80 ratyfikowanych konwencji, między innymi konwencje waszyngtońska, konwencja w sprawie zakazu nocnej pracy kobiet w przemyśle pracy nieletnich.

Skonstatowano, że ilość opracowanych na żądanie poszczególnych rządów ankiet stale wzrasta. Omawiano sprawę ustanowienia komitetów doradczych do spraw higieny w przemyśle, oraz spraw zakresu działalności konferencji rzeczoznawców do spraw ubezpieczeń społecznych.

Skutki bomby w Lizbonie

LIZBONA 20 | 10 (PAT) Ofiarą zamachu padł premier oraz kilku ministrów, Prezydent republiki aby zapobiec rozlewowi krwi powierzył misję tworzenia nowego gabinetu p. Coelho.

Zaburzenia w Madrycie

MADRYT 20 | 10 (PAT) Poselstwo portugalskie w Madrycie komunikuje, że pod wieczór panował w całym kraju najzupełniejszy spokój. Ludność przyjęła życzliwie wiadomość o tworzeniu nowego gabinetu przez Manuela Coelho.

(kt.) Wczoraj rozpoczęły się w Moskwie ukraińsko-estońskie pertraktacje w sprawie zawarcia układu handlowego.

(kt) Wczoraj o godz. 11 rano Naczelnik państwa przybył do Warszawy.

Z kraju.

-o-

NACZELNIK PAŃSTWA W KIELCACH

KIELCE 20 10 (PAT) Dziś pociągiem specjalnym przybył tu Naczelnik państwa. Wysiadającego z wagonu Naczelnika przywitała orkiestra w odegraniem hymnu narodowego. Po przejściu przed frontem kompanii honorowej, powitał Naczelnika imieniem miasta prezydent Łukasiewicz. aN dalej prze strzeni między dworcem a magistratem tłumy witaly Naczelnika gorącymi owacjami. W środku drogi publiczność wypręglła konie z powozu Naczelnika i zawiozła go sama aż do Magistratu. Wieczorem miasto i brammy tryumfalnie były iluminowane.

ŁÓDZCY KOMUNISTI NA WYSTĘPACH W KRAKOWIE

Jak się dowiadujemy, aresztowanych komunistów odstawiono wczoraj do sądu, celem przeprowadzenia gruntownych dochodzeń.

W dniu wczorajszym organa wywiadowcze przeprowadziły również kilka aresztowań ludzi, silnie podejrzanych o szerzenie agitacji wyrotowej w Krakowie. Są to podobno emisariusze organizacji komunistycznej w Łodzi i Warszawie.

Organom wywiadowczym tutejszej defenzywy, udało się również wykryć w Krakowie lokal, w którym członkowie organizacji schodzili się na obrady. W lokalu tym znaleziono mnóstwo korespondencji i pieniędzy. Ponadto na podstawie znalezionej materjału aresztowano cały szereg osób, które pozostawały w tut. organizacji na służbie kurierskiej między Krakowem a organizacją w Łodzi i Warszawie.

Ludność w Cieszynie.

Na ostatniem posiedzeniu Komisji administracyjnej zawiadomił komisarz spisowy, że ludność miasta Cieszyna wynosi 15,318 mieszkańców, z tego 9.214 Polaków, to jest 60 i jedna dziesiąta proc. Niemców i Czechów jest 39 proc. Miejsce klimatyczne Wista ma 4250 mieszkańców, w tem 4220 Polaków.

Z ostatniej chwili.

— Drugi koncert Dimitra Smirnowa.

We czwartek, dnia 20 października, śpiewał w Filharmonji, na koncercie własnym, Dimitry Smirnow tenor opery rosyjskiej. Nizwisko to szeroka sława rozbrzmiewa po Europie, Smirnow bowiem jest artystą znakomitym i wielkim. Jego wielkość zasadza się nie tyle na bogactwie samego materiału głosowego, ile umiejętności odczuwania wszelkich nastrojów muzycznych i stosowania kolorytu głosu do znaczenia słów tekstu, oraz na wysokiej inteligencji artystycznej i znajomości różnych stylów. Śpiewał arje operowe jako to: Dumkę Jontka z op. „Halka“ — Moniuszki kilka romansów — Czajkowskiego, Pieśń z op. „Sadko“ Rimski — Korsakowa. W drugiej części Serenadę z op. „Cyrulik Sewiski — Rossini'ego, Nie śpiewaj, uroczna... Rachmaninowa oraz pieśni rozmaitych kompozytorów i każdą z tych utwórców w stylu odpowiednim.

Z intelektualną stroną talentu Smirnow harmonizuje doskonale prześlizgnięty głos tenorowy, giętki, znakomicie wyrobiony i podatny do najsłabszego cieniowania śpiewaczego, czem się też ten artysta odznacza w śród najlepszych tenorów doby dzisiejszej, wreszcie wymowa wzorowa. (4)

KRONIKA.

— Nam dodatek.

Wczoraj wydaliśmy nadzwyczajny dodatek zawierający podział Śląska. Część tych depesz powtarzamy w dzisiejszym numerze dodając cały szereg innych.

— Odczyt ks. Gogolewskiego.

W czwartek dnia 27 października r. b. o godz. 8 wiecz. w Sali I. M. C. A. przy ul. Piotrkowskiej Nr. 243 ks. Józef Gogolewski wygłosi odczyt p. t. „Demokratyzm amerykański, a polski.“ (4)

— Pracownica ze Śląska.

Wskutek pogłoski, że Bytom otrzymają Niemcy, 9 pocztowych urzędniczek z tego miasta przeszło na pocztę Łódzka.

Wczoraj rano jeden z lekarzy został zawieszony do chorej.

Okazało się, że jestto jedna z pocztowych urzędniczek, Ślązaczka. Otrzymała ona posadę XII klasy z pensją dziewięć tysięcy kilkaset marek.

Urzędniczka zachorowała z głodu.

Jeżeli miejscowe urzędniczki zadawałnają się taką pensją i nie chorują, to dla tego, że posiadają tu rodziny, gdzie mają mieszkanie darmo i wyżywienie dużo tańsze.

Trudno aby dla Ślązaczek państwo robiło pewne ustępstwa. Potrzeba jednak, aby komitet śląski zajął się pomocą dla tych nieszczęśliwych i przyszedł im z pomocą.

— Wstrzymanie wypłaty mnożnika.

Min. Spr. Wojskowych okólnikiem swym zawiadomiło w poszczególnych D. O. Genach. wszystkich oficerów kasowych, że wobec tendencji zwykłej marki polskiej, wstrzymano wypłatę przysługującej oficerom różnicy mnożnika za październik.

O ile nam się daje zauważyć to przeciwnie, ceny w stosunku do cen z zeszłego tygodnia, nie bacząc na zwykłą markę, bezkarnie podskoczyły w górę. Naprz. za kwartę masła w zeszłym tygodniu płacono 1400 — 1500 mk., a w tym tygodniu żądano 1800 — 2000 mk., za ćwiartkę kartofli żądano 1,500 mk.

Nie wiele skorzysta biedny urzędnik lub oficer ze zwykłej marki na papierze, o ile będziemy obojętnie przyglądali się na bezkarne podbiwanie cen, kto będzie chciał i ile będzie chciał.

— Pożegnania dyrektora.

W tych dniach odbyła się w sali I-go Wydziału Izby Skarbowej Łódzkiej uroczystość pożegnania ustępującego Dyrektora p. M. Zawadzkiego, który przenosi się na wyższą posadę Prezesa Izby Kontroli Państwa do Poznania.

W uznaniu usług, jakie Dyrektor Zawadzki położył przy organizacji Izby Skarbowej Łódzkiej i uruchomieniu wszystkich jej Wydziałów, oraz w ocenie tych wyjątkowych zalet charakteru, jakimi w ciągu krótkiego stosunkowo urzędowania zjednał sobie miłość i nieklamany szacunek u podwładnych, a sympatię wszystkich mających z nim jakąkolwiek styczność — pracownicy skarbowi łódzkiego okręgu z prezesem związku pracowników skarbowych p. Bronisławem Mazurowskim na czele uczcili Dyrektora Zawadzkiego darem pamiątkowym w postaci zbiorowej fotografii wszystkich Urzędów Skarbowych okręgu, ufundowaniem stypendjum imienia M. Zawadzkiego i biesiadą pożegnalną. Nastrój serdeczny panujący zarówno podczas uroczystości pożegnalnej w Izbie, jak i w czasie obiadu składkowego zamienił się w końcu w isny hołd uwielbienia, który wyraził się w niezliczonych owacjach, jakich przedmiotem stał się umiłowany gorąco naczelny kierownik Izby.

Zyczymy i my powodzenia na nowej placówce Dyrektorowi Zawadzkiemu, którego wyjazd pozostawił szczery żal w sercach tych wszystkich bezstronnych, będących świadkami jego pełnej poświęcenia i zaparcia się siebie pracy dla dobra prochanej Ojczyzny.

— Ciekawa książka.

W krótkim czasie ukaze się w druku ważna bardzo książka p. t. „Ustawa z dnia 1-go lipca 1921 roku dotycząca praw kobiet“

Autorem tej tak potrzebnej książki jest p. adwokat Adam Słowinski, który kilkanaście tygodni spędził nad zebraniem i wyjaśnieniem całego ród kobiecy obchodzących artykułów. Autor jest łodzianinem.

— Nieistniejące spółdzielnie.

Obecnie jest u nas bardzo wiele spółdzielni kredytowych, spożywczych i t.d., które naprawdę nie istnieją prawnie. Dość dawno temu bowiem wydane zostało rozporządzenie ażeby wszelkie spółdzielnie, czyli Towarzystwa Pożyczkowo-Oszczędnościowe, Stowarzyszenia spożywcze i t.p., zalegalizowane przez okupantów, zalegalizowały powtórnie swe statuty u władz polskich. Spora ilość tych spółdzielni dostosowała się do tego rozporządzenia i zalegalizowała formalnie swe statuty. Reszta zaś, i to dość znaczna żądaniu temu przez opieszałość i niedbalstwo nie uczyniła zadość, i te które tego nie uczyniły, uważane są za nieistniejące.

— Nowa fabryka.

Emil Eisert i dr. Kurt Schweskert zorganizowali spółkę akcyjną która założy „Fabrykę koronek i wstążek Emila Eiserta i Schweskerta“ z kapitałem 8 milionów podzielonych na 1.600 akcji po 5.000 mk.

Akcjonariusze.

Założycielami „Akcyjnego Banku Komecyjnego“ (Spółka Akcyjna) z siedzibą w Łodzi są hr. Adam Roniker, Fr. ks. Radziwiłł Karol, Julian i Ludwik Tolloczkowie, Gustaw Geger, Jerzy Iwanowski. Kapitał zakładowy 200.000,000 podzielony na 200000 akcji tysięcy marek.

— Z targu.

Oilie targ wtorkowy na Zielonym rynku nie dopisał, o tyle w piątek targ ten sprawa dził gromady włościan z okolicy. Masła było dosyć, drożożono się z początku, potem sprzedawano kwartę (dwa i pół funta), za 1.400 marek. Gruszek nawieziono sporo, ale były drogie i kupców nie znalazły. W pomidory jak i zeszłego wtorku targ obfitował. Nabiał: śmietana mleko, sery wreszcie dosyć jałowe sprzedawano nieco taniej. Kartofle znikły z targu, było ich nie wiele. Sprzedawano ćwiartkę po 1500 m. pod koniec targu nie co ceny spadły. Chleb zdrożał z 55 na 60 mk. za funt.

— Dla nauczycieli.

Cwiczenia kalisteniczne i gry ruchowe, oddzielne dla nauczycielek i nauczycieli szkół powszechnych rozpoczyna się od listopada do maja pod kierunkiem instruktorów Y. M. C. A. w sali szkoły handlowej kupaństwa polskiego ul. Dziewicza 58. Wpisy do końca października odbywają się codziennie.

1) W lokalu Y. M. C. A. Piotrkowska 243 od 9 do 21 godziny codziennie sala 12 i 13 parter.

2) W związku nauczycielskim szkół powszechnych od 18—19 godz. (zgłaszać się do p. Ady Paszkówny Andrzeja nr. 4.)

3) W Inspektoracie Szkolnym m. Łodzi Piramowicza 5) codziennie od 13 do 14 godz. Nauka, lokal bezpłatny. Za światło i usługę 100 mk. wpisowego.

Kostjumy gimnastyczne nie wymagane bezwzględnie. Miękkie obuwie do zmiany konieczne.

Godziny do wyboru między 18-tą a 21-szą (6)

— Na pastorał.

Pani Marja Wiznero złożyła 1 rub. sreb. i 2 srebrne marki. Ks. Mazurowski z Tuszyna 1 rb. srebrny, Andrzej Kudrzycki 1 rb. Stacherek Józefa 1 rb. Karpińska Marjanna 1 rb. Chojnacki Kazimierz 1 rb. Werner Antoni 1 rb. Paraszewska Techreja 50 kop. sreb. Jędrzejczak 1 rb. srebrny Jan Baran 1 rb. (6)

— Baniony.

W katastrofie kolejowej pod Pruszkowym uległ porażeniu Franciszek Tkacz z Łodzi.

Komunikat.

W dniu 23 b. m. o godz. 12 i pół w południe w kościele św. Józefa w okazji XV-cia prezesury Józefa Wolczyńskiego w Tow. Spiew. Im. Moniuszki odbędzie się uroczyste nabożeństwo, a tegoż dnia o godz. 6 ej wiecz. w lo-salu własnym Ogrodowa 34 Wieczór jubileuszowy.

Na powyższe uroczystości zaprasza członków Zarząd.

105 —

Komitet fundacji dzwonów i organów dla klasztoru w Łagiewnikach urządził w sobotę dn. 22 | 10 — 1921 r. w Balcji hotelu Manteuffla zabawę taneczną; czysty dochód, który przeznaczony na fundację dzwonów dla klasztoru w Łagiewnikach, zniszczonego przez okupantów podczas wojny. Wejście mk. 300. Strój dowolny. Początek o godz. 9 wieczorem. Koniec o godz. 5 rano. (6)

W Nr. Rozwoju z dnia 6-go października pomieszczony został artykuł o sprzedaży majątku Rzewa, którego nabywcą miałem zostać. Ponieważ wiadomość ta nie była dostatecznie wyjaśnioną przeto pospieszam zakomunikować, iż istotnie miałem zamiar majątek ten nabyć ale nie sam, a wspólnie z p. Janem Ruszczykiem. Majątek miał być zapłacony częściowo gotówką reszta drogą kredytu. Wobec tego że warunki sprzedaży ostatecznie dla właścicieli tego majątku okazały niedogodne transakcja nie doszła do skutku. Z powazaniem (6) Piotr Włodarski.

Wobec umieszczenia w N. 268 „Kurjera Łódzkiego“ z dn. 20 b.m. i w „Pracy“ N. 266 artykułu zatytułowanego „Sprawa, która demaskuje szpiega“ a godzącego swemi insynuacjami we mnie oświadczam, że reklamowy ten artykuł, tożjednej strony rehabilitacja, a z drugiej dalsza napaść i zemsta konkurenta mego restauratora przy ul. Ogrodowej Klinowskiego, który wyrokiem sądu pokoju 3-go okręgu m. Łodzi z dn. 30 czerwca 1921 w sprawie N. 430-21 za zniesławienie mnie skazany został na miesiąc bezwzględnie aresztu.

Nadmieniam, że „Krzyk“ Kurjera Łódzkiego i Pracy które jak widać nie posiadają się ścisłością jest tendencyjny i przedwczesny bowiem sprawa zarówno z Klinowskim jak i jego przyjaciółmi-świadkami jeszcze się nie skończyła.

Z powazaniem M. Nikonorow.

Przemysł i handel.

— Anglii w łódzkim przemyśle.

Większą część akcji fabryki Kindlera w Pabianicach, w ilości około 200000 mk nabyli Anglii, a mianowicie firma „Francis Willy“, zdobywając tym sposobem przeważny głos w tem przedsiębiorstwie.

Zaznaczyć wypada, iż ta firma angielska zakupiła już wielkie przedsiębiorstwo manufakturowe pod firmą Markusa Kon.

— Cło 10-krotne.

Podług ogłoszonego spisu opłacają cło 10-krotne następujące towary przywożone z zagranicy: warzywa i koprowe suszone, kaczonki cykorji nieprzerobione, tytuł i jego odpadki, rozmaite maszyny i narzędzia rolnicze, oraz płótna żaglowe.

— Ceny na rynku światowym.

Ceny wełny trzymają się mocno, pomimo, że ilość zakupów niemieckich zmniejsza się w ostatnich czasach skutkiem spadku

marki niemieckiej. Urwały również amerykańskie zakupy jedwabiu, mimo to handel jedwabiem rozwija się pomysłowo. Na rynku zbożowym w dalszym ciągu tendencja wzrostowa. Ceny ryżu podniosły się chwilowo skutkiem zakazu wywożenia go z Włoch. Zapasy kawy w Brazylii mniejsze są w roku bieżącym, niż w roku zeszłym. Ceny miodu obniżyły się znacznie.

— Produkcja soli w Małopolsce.

Produkcja soli w roku 1919 we wszystkich salinach małopolskich od chwili objęcia ich przez rząd polski wynosiła przeciętnie 25910 ton soli jadalnej, 278 ton soli bydlęcej i 40 ton soli fabrycznej, razem 26228 ton; w 1920 r. wytworzono soli jadalnej 27960 ton, bydlęcej 1056 ton, razem 29016 ton. Produkcja w pierwszej połowie r. wyniosła w tonach według salin: Bochnia 19,976, Bolechów 2438, Dolina 2,305, Drohobycz 3,111, Kalusz 1,511, Kosów 2,533, Lącko 2,836, Łanczyn 1,885, Stebnik 4,065, i Wieliczka 84376.

— Podniesienie opłat od przesyłek do Austrii.

Z dniem 15 b. m. zostają podwyższone opłaty pocztowe za paczki do Czechosłowacji i Austrii przy równoczesnym podwyższeniu dopuszczalnej wagi do 10 kg. Opłaty te wynoszą teraz będą: od paczek wysyłanych z Polski do Czech: 5 kg. paczka zwykła 260 mk., 5 kg. paczka ochronna 390 mk., 5 kg. paczka express pospieszna zwykła 460 mk., 5 kg. paczka express pospieszna ochronna 590 mk.; od 5 kg. do 10 kg. paczka zwykła 520 mk. od 5 do 10 kg. paczka ochronna 780 mk., od 5 do 10 kg. paczka pospieszna zwykła 720 mk. od 5 do 10 kg. paczka pospieszna ochronna 980 mk. Od paczek wysyłanych z Polski do Austrii 5 kg. paczka zwykła 420 mk., 5 kg. paczka ochronna 630 mk., 5 kg. paczka pospieszna zwykła 620 mk., 5 kg. paczka pospieszna ochronna 830 mk.; od 5 do 10 kg. paczka zwykła 840 mk., od 5 do 10 kg. paczka ochronna 1260 mk., od 5 do 10 kg. paczka pospieszna ochronna 1460 mk.

— Poczta pakietowa między Polską a Szwajcarią.

Z dniem 15 października podejmuje się ruch paczkowy między Polską a Szwajcarią. Zawartość paczek pocztowych mogą stanowić te tylko towary i przedmioty, przesyłką których poczta nie jest wzbroniona przepisami umowy międzynarodowej. Paczki, za wartość których stanowią towary warunkowo wzbronione do wwozu lub wywozu, mogą być przyjmowane do przesyłki na podstawie otrzymanych pozwoleń, wydawanych w obydwu krajach przez organa kierujące obrotem towarowym z zagranicą.

Do paczek nadawanych w Polsce winny być przez nadawcę dołączone: list przesyłkowy z zagranicą, deklaracja celna i deklaracja statystyczna. Narazie dopuszczona jest wysyłka tylko paczek zwykłych, a więc nie mogą być nadawane paczki pilne i pospieszne.

Opłaty pocztowe muszą być uiszczane przy nadaniu i wynoszą od paczek wysyłanych z Polski do Szwajcarii: zwykłych do 1 kg. wagi 210 mk., ochronnych do 1 kg. wagi

1365 mk., zwykłych ponad 1 kg. do 5 kg. wagi 1180 mk., ochronnych ponad 1 kg. do 5 kg. wagi 1710 mk.

— Handel Polski ze Szwajcarią

(ph) Z ogłoszonej przez szwajcarski związkowy departament celny, statystyki przywozu i wywozu towarów widać, że ze Szwajcarii wywieziono do Polski w 1-ym kwartale 1921 r. towarów na sumę 2.74 miliona franków, a otrzymano z Polski na sumę 2.89 miliona franków. W imporcie do Polski najważniejsze pozycje zajmują odpadki bawełniane nici surowe i kręcone tkaniny, jedwabni przedza wełniana czesana, maszyny i barwniki. Przedmiotem zaś eksportu z Polski były następujące towary: melasa, syrop, cukier, drzewo, wyroby koszykarskie, węgiel kamienny, koks, nafta, oleje naftowe i benzyna. Bilans więc polskiego handlu ze Szwajcarią można uważać za zadawalniający.

— Głędka warszawska z dn. 21 bm.

Obligacje.

4 1/2 pr. list. zast. ziem. za rub 100 257 252

Waluty.

Dolary St. Łj. — 4,250,4125
Funtów szterl. —
Franki franc. — 305,31250
Marki niem. —
Korony austr. —
" czeskie

Akcje.

Bank Handlowy — 2210'
" Dyskontowy 2500,
" Kredytowy 2,500
" Zachodni —
Cukier — 2,250, 2,150
Węgiel — 21,000 20,300
Drzewo — 1,800, 1775
Lilpop — 3,100, 3000 3050
Ostrowiec — 5,500 5425
Rudzki — I 2,125, II 2,075
Starachowice — 6,000, 5,700
Zyrardów — 55,000, 58000
Borkowski 1300
Jablkowscy — 1,325 1250
Zegluga — 1525 1490
Elektr. w Pruszkowie — 550

FABRYKANCY ŁÓDZCY W OBAWIE DROŻYZNY.

W „Kur. Porannym“ czytamy:

Łatwość zarabiania milionów na przetrzymywaniu towarów i podwyższaniu ich cen tak oszołomiła wielu przemysłowców, iż w głowie im się nie mieści, iż obecnie trzeba ceny obniżyć równorzędnie do wzrastania wartości marki polskiej.

Kupcy i przemysłowcy wysilają się obecnie na pomysły, by dotychczasową drożyznę utrzymać.

Przykładem tych pomysłów są zabiegi niektórych fabrykantów łódzkich. Ci bowiem dotychczas podnosząc co kilka dni bez żadnego powodu ceny na swe wyroby, znaleźli się obecnie wobec konieczności ich obniżenia. Na dotychczasowe bowiem wyśrubowane ce-

ny nie da się złapać najryzykowniejszy pas-karz.

I oto niektórzy fabrykanci postanowili zwrócić się do rządu polskiego o wielomilionowe pożyczki pod zastaw swych towarów!

Czyżby nasi urzędnicy państwowi zasłużyli na takie lekceważenie, że im proponuje się: podtrzymajcie drożyznę i przyjmijcie na ryzyko państwa towar, z konieczności tracący z dnia na dzień na wartości. (Oczywiście mamy nadzieję, że pożyczki nie otrzymają. Przym. Red.)

LOTERIA PAŃSTWOWA.

Loteria klasowa jest wzorowaną na obcych loteriach, oraz loterii b. Król. kongresowego zarząd której sprzedaż biletów przeznaczył wdowom i sierotom po zasłużonych ludziach urzędnikach i nauczycielach.

Zdawałoby się, że ten system był bardzo słuszny.

Nowy reformator loterii państwowej był innego zdania. Jeszcze chodziło zrobić z loterii dochodowy interes dla państwa. Losy lokował w bankach, kantorach bankierskich, w miejscach dostępnych dla każdego. Po byłej jednak loterii głównej rady opiekuńczej pozostało sporo kolektorów tej kategorii, dla których istniała loteria klasyczna b. Królestwa Kongresowego.

Otrzymali oni z urzędu loteryjnego po 40 do 50 losów, dochodami z których wypełnili niedobory swego budżetu. Zaszły jednak zmiany. Od kolektorów zażądano patentu, który kosztuje 1500 marek. Czy można dla 40 lub 50 losów wykupować taki patent? Ale to jeszcze mniejsza. Ale ma przyjść danina, która wynosić ma 10 razy pomnożony patent.

Wtedy na kolektora lub kolektorke wypadałaby opłata daniny 15000 marek.

Przecież to śmieszne, a nawet nielogiczne. Obecnie tacy drobni kolektorzy kolektorzy ki zrzekają się nadal utrzymywania kolekt. Czyby nie lepiej było stracić od każdego losu podatek skarbowy?

Jednym słowem na własnym przedsięwzięciu chcieliby zarząd robić podwójny, a nawet potrójny interes.

Mirowki republikańskie.

Według agencji Russpress ceny żywności ukraińskie są następujące.

Mąka żytnia pud 25 tys. rub., masło funt 10 tys. rb., wołowina funt 1600 rb. kartofle pud 10 tys. rb.

Jeżeli zauważymy, iż 620 rb. sowieckich równa się mniej więcej jednej marce i przeliczymy te ceny na nasze, to otrzymamy ceny produktów w Rosji.

Pud mąki żytniej 1250 mk., masło 500 mk., wołowina 80 mk., pud kartofli 500 mk. Takie ceny są w Rosji.

A u nas? Mąka żytnia pud 1800 mk., masło funt 600 mk., wołowina funt 110 mk. kartofle pud 100 mk. i t. d.

Gdzie jest lepiej i gdzie umieją lepiej paszkować, czy w proletariackiej Rosji, czy w ludowej Polsce, niech osądzi sam czytelnik.

A. S.

MAMY

obowiązek męskie damskie i dziecięce

Własnego wyrobu w różnych gatunkach i fasonów w bardzo bogatym wyborze przy cenach najprzystępniejszych

Dom Handlowy
FRYDBERG KOC I S-ka
Łódź PIOTRKOWSKA 90 Tel. 8 36.
37-K-4

KUPUJĘ

brylanty złoto, srebro
perły, diamenty, stare zęby,
garderobę płacę ceny najwyższe.
Konstantynowska 7, prawa
oficyna, I piętro, Z. Milich

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób wenerycznych i skórnych.
ul. Ewangelicka 2. Godz.
przyjęć od 9—2 i od 6—8
Panie od 5—6. 32.

Zagubione dokumenty:

Julkowski Józef zagubił dowód osobisty wydany przez komendę Policji w Łodzi

Ples zginął dn. 19 października r. b. młody wyżeł mieszaniec biały czarno nakrapiany Wabi się „Nero“ odprowadzić do p. Szymańskiego Ks. Brzóska Nieł. Nieprawy właściciel pociągnięty będzie do odpowiedzialności.

Jan Sobór z Ozorkowa zgubił kartę zwolnienia wydaną w Łęczycy 5477—3

Zaginęła karta naftowa na imię Jana Wasiaka Miłynarska 5478—1

Sokół Antoni mieszkaniec wsi Michałowka zagubił kartę odroczenia i około 6 tysięcy nrk. 3488—3

Bronisława Laskowska zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi.

izrael ikowicz zgubił dowód osobisty w Łodzi 3491—3

Kajl Marceł, St-Zarzewska 45 zagubił kartę węglową.

Teatr Scala
Cegielniana 18.
Dyr. Br. Iwanowskiego
z WARSZAWY

W niedzielę, dn. 23 października 21 r. 4 pp.

Pierwsza jesienna ozarecz. zabawa dla dzieci całej Łodzi **B A J K I** Wesołość i kawałki
Niebywałe atrakcje art. żywego słowa i mimiki! Wesołość i kawałki czynić będą art. warsz. Helena Storożka, Halina Buczyńska, Hana Modkowska, Maryusz Maszyński. Bilety w cenie 2, od g. 11-1 i od 4-7, w d. zabawy od g. 10 w kascent.

ZARZĄD

BANKU HANDLOWEGO W ŁODZI

na zasadzie § 51 i 52 Ustawy Banku zaprasza niniejszym
pp. Akcjonariuszów na

47-e Zwyczajne Walne Zgromadzenie

w dniu 16 listopada r. b. o godz. 5-ej pp. w gmachu Ban-
ku Handlowego w Łodzi, przy Alei Tadeusza Kościuszki
pod № 15 odbyć się mające.

Porządek dzienny:

- 1) Przedstawienie i zatwierdzenie sprawozdania i bilan-
su za rok 1920
- 2) Zatwierdzenie dywidendy za tenże rok
- 3) Wybór Członków Rady
- 4) Wybór Członków Komisji Rewizyjnej do sprawdze-
nia sprawozdania i bilansu za rok 1921.

Do uczestniczenia w Zebraniu powyższem mają prawo
akcjonariusze, którzy do dnia 9 listopada r. b. złożą swoje
akcje w kasach:

Banku Handlowego w Łodzi lub Oddziałów jego w War-
szawie, Lublinie, Radomiu i Kielcach lub też „Mittel-
deutsche Creditbank“ w Berlinie.

Bilety wejścia wydawane będą w lokalu Banku w Ło-
dzi na 3 dni przed terminem Zebrania. Złożone akcje będą
zwracane po zamknięciu Zebrania, począwszy od dn. 17
listopada r. b.

119B

P. U. Z. A. P. P.

Komisja Włókiennicza

Łódź, Al. Kościuszki Nr. 1, III piętro

ogłasza niniejszym

Przetarg № 2

Na sprzedaż 50 biał bawełny lewentyjskiej, wagi około
10,000 klg.

Oferty z podaniem cen loco Magazyn Schlosserowskiej Manufaktur w Ozorkowie
w zapieczętowanych kopertach, zaopatrzonych napisem: „Przetarg № 2. Oferta na baweł-
nę lewentyjską“ i wadżum w wysokości 500,000. — marek, wraz z załączeniem marki
stemplowej winny być składane w kasie Komisji, najpóźniej do dnia 26 października
1921 r. włącznie.

Otwarcie kopert nastąpi w dniu 27 października 1921 r. o godz. 6-tej po południu
w Biurze Komisji Włókienniczej, poczem niezwłocznie odbędzie się przetarg ustny, poczy-
nając od na wyższej ceny ofertowej.

W przetargu ustnym wezmą udział jedynie oferenci, którzy ofiarują w przetargu
ofertowym cztery najwyższe ceny.

O ile ceny ofiarowane przez reflektantów będą zbyt niskie, Komisja danej partii
może nie sprzedać.

Termin odbioru oznacza się do dnia 3 listopada 1921 r. włącznie. Trzy czwarte su-
my, za którą bawełna została kupioną, winno być wniesione na rachunek Konto Separa-
do Państwowego Urzędu Zakupu Artykułów Pierwszej Potrzeby № 477 w Polskiej Krajo-
wej Kasie Pożyczkowej na drugi dzień po przetargu t. j. w dniu 28 października 1921
r., reszta przed odbiorem, po ustaleniu wagi handlowej. Redakcyjni i drukarskie
dioru i zapłaty pociągnie za sobą utratę wadżum na korzyść Skarbu.

Próbki i informacje — Biuro Komisji Włókienniczej od godz. 9 — 11 rano w dni

RESTAURACJA

Przy Hotelu Manteufel, Zachodnia 45.

poleca wykwintne śniadania, obiady, kolacje
Kuchnia prowadzona pod osobistym zarządem

W. DASZKIEWICZA.

Codziennie od godz. 8 wieczorem
KONCERT

Kwartetu artystów Petersburskiego Konserwatorium

U W A G A: wynajmuje się Sala biała i żółta z
przyległymi pokojami, dla zabaw,
weseli i rautów. Ceny przystępne.

(124P)

Z poważaniem W. DASZKIEWICZ.

Potrzebni chłopcy

z kaucją

do roznoszenia gazet w okolicy Gór-
nego rynku. Zgłaszać się do „Rozwoju“.

Chrześcijański skład mąki

polecamy mąki najlepszych gatunków na worki i na pudry
Ceny młyńskie. Ulica Rybna nr 15, Bracia MROWINSKY
104

Stale nadchodzą wagony

poznańskich wódek

które polecamy dla kooperatyw, handli win i restauracji
po niskich cenach.

S. KULAGOWSKI

Hurtownia win i wódek,
Przejazd 40/46.

(12)

Drukarnia „ROZWOJU“
przyjmuje obywateli
na wszelkie roboty drukarskie.

